

BERETELE

VERZI

Foto: maior Dorel DANCIU

✎ Bogdan OPROIU

Se aud tot felul de povești despre ei: că ar avea staturi imense; că sunt capabili să supraviețuiască în cele mai ostile condiții, înarmați doar cu un cuțit; că sunt instruiți să stea nemișcați, camuflați perfect, zile întregi, urmărind mișcările inamicului; că șerpii sunt alimentul lor preferat; că nu obosesc niciodată și fac lucruri care nici prin cap nu ne trec; că antrenamentele lor sunt aproape dezumanizante și că sentimentele, din punctul lor de vedere, sunt un fel de slăbiciuni ale altor oameni. Multe sunt adevărate, multe sunt doar povești. Cu siguranță că un sămbure de adevăr există în orice fel de legendă, mai ales atunci când este vorba de trupele speciale – *Beretele Verzi*. Începând cu 1 martie, Batalionul Operații Speciale a devenit, oficial, purtător de berete verzi, însemnul trupelor speciale în toată lumea.

Creat după model american în urmă cu cinci ani, pe 1 martie 2003, Batalionul Operații

Speciale *Vulturii*, prima structură operațională aparținând Forțelor pentru Operații Speciale ale Armatei României, este, probabil, expresia profesionalizării Armatei. De altfel, *Vulturii* consideră redundantă formularea „militar profesionist”, pentru că nu mai înțeleg cum altcumva decât profesionist ar putea fi un militar. Posibil să fie adevărat în ceea ce-i privește, pentru că fiind o structură unică în țară, însărcinările pe care le primesc sunt de la cel mai înalt nivel și regulile după care se ghidează sunt speciale.

Un lucru pe care îl remarci imediat, dacă stai printre ei, este atitudinea relaxată a oamenilor. Nimeni nu se formalizează și ordinele sunt la fel de rapid executate dacă vin de la George către Victor ca și cum ar fi fost dacă veneau de la locotenentul George Vasile la sergentul-major Victor Apatru. O atitudine cerută de specificitatea misiunilor pe care le desfășoară și de microstructurile în care acționează. Un detașament de forțe speciale este, de regulă, compus din doisprezece oameni, toți luptători și fiecare cu o altă specializare, de la

specialist în armament la

sanitar sau expert în explozivi.

„Coeziunea grupului, spune plutonierul-major P.U., este elementul definitoriu al detașamentului; în acțiune nu poți să te oprești să dai onorul, pentru că asta e...” Și cam asta

e, pentru că misiunile implică

acțiuni directe în teatrele de operații, nimic de

rutină, nimic care să nu aibă un grad ridicat de

risc. Participant la prima misiune a unui

detașament din cadrul batalionului, P.U. spune:

„Prima dată a fost greu, pentru că noi ne-am

pregătit aici cât am putut, dar în teatru am întâlnit

cu totul altceva – de la căldură la locație, care

era undeva în mijlocul lor (*inamicilor* n. red.).

Am avut misiuni din care nu ne-am întors câteva

zile în bază și am dormit prin munți”. Normal, m-

am întrebat și i-am întrebat ce-i determină să

facă acest lucru. Banii? Nu, pentru că de plătit

sunt plătiți la fel ca și restul Armatei, nici măcar

diurna din teatrele de operații nefiind cu nimic

diferită. Lucru care, pe unii îi nemulțumește,

evident, iar pe alții îi lasă indiferenți. Locotenentul

O.C., comandant de detașament: „Satisfacția este

pe măsura misiunilor îndeplinite și simt că fac

ceea ce-mi place și, atât timp cât fac lucruri care

îmi plac, nu mă gândesc la aspectul material.”

Adrenalina și nebunia tinereții au fost alte

motivații care i-au determinat pe alții să devină

„*Vulturi*”. Oricum, majoritatea are pericolul în

sânge, pentru că recrutarea s-a făcut, cel puțin

la început, de la alte unități apropiate ca profil:

parașutiști, cercetași. De altfel, pregătirea

Beretelor Verzi din Batalionul de Forțe Speciale

include și cursuri de alpinism, scafandrierie,

parașutism, iar pentru a avea o idee despre

criteriile de selecție, până în prezent, media

candidaților care reușesc să parcurgă etapele

obligatorii este de doar 8%. Pregătirea de bază

durează în jur de doi ani, dar perfecționări îl fac

în permanență, la fel și antrenamente cu trupele

speciale americane, fie ele *Berete Verzi*, *Rangers*

sau alții. De altfel, un luptător din forțele speciale

americane, locotenent-colonelul (r) Ira C. Queen,

șeful Biroului Cooperare Militară din cadrul

Ambasadei SUA la București în perioada în care

înființării în cadrul Armatei României a unei astfel de unități. La cinci ani distanță, deși nu a putut să fie prezent la ceremonie, acesta a transmis un mesaj: „Îmi pun speranța că eforturile și succesul acestor oameni înseamnă atât de mult pentru dumneavoastră, cât înseamnă și pentru mine și pentru fiecare militar din forțele speciale ale SUA, care a lucrat cu aceștia. Cu toții au câștigat eternul meu respect și aș fi bucuros să lupt alături de ei oriunde și oricând. Sunt mândru să-i numesc *Frații mei de armă*”.

„Viața fără riscuri este anostă, oricum, și pe stradă și se poate întâmpla o nenorocire”, pare să fie leitmotivul militarilor din acest batalion. Cu toate acestea, viața este importantă pentru ei și asta se înțelege din apropierea care există între oameni: „Poate că mai mult decât în altă parte, încercăm să fim o familie. Știu că pare o platitudine, dar asta simțim”, recunoaște sergentul I.A., pentru care orgoliul de a fi o „beretă verde” pare o motivație acceptabilă de a face meseria armelor. Oricum, nu există unul care să nu fie conștient de riscuri și de aceea „antrenamentul care face ca lucrurile să îți intre în reflex este normal”, afirmă plt.maj. P.U. Cu toate acestea, spune el: „Oamenii nu ar trebui să fie speriați și să evite să vină în această unitate, pentru că aici se muncește cu cap, nu suntem heuripiști”.

Unitatea își lasă impresia că e deosebită chiar și după felul în care arată, iar dacă ai cumva dubii, poligonul acoperit, care a fost inaugurat de curând, te convinge de cât de special este Batalionul Operații Speciale „*Vulturii*”, „componentă specializată în intervenții discrete și rapide ale armatei”, „care, conform definiției acceptate și însușite de trupele speciale, își bazează puterea pe surpriză, rapiditate, flexibilitate, mobilitate, înțelegere culturală și competențe lingvistice potrivit zonelor de acțiune”.

Colonelul Constantin Știop a fost până joi, 28 februarie 2008, comandantul Batalionului de Operații Speciale „Vulturii”, când, emoționat până la lacrimi, a predat comanda fostului său locțiitor, locotenent-colonelul Mircea Șuta. „Excelent, mulțumit, optimist, împlinit”, mi-a spus că se simte la începutul interviului de mai jos. Având experiență în conducerea de unități cu profil special, colonelul Știop a fost desemnat, în urmă cu cinci ani, să se ocupe de organizarea primului batalion românesc de forțe speciale.

• Ce aveți de gând să faceți de acum încolo?

• Încă nu m-am gândit, tot ce pot să spun este că voi face ce știu cel mai bine, dar la asta mă voi gândi după ce-mi închei activitatea aici.

• Axarea pe momentul prezent este atitudine de luptător din forțele speciale?

• Cred că da, și în același timp o atitudine de om ordonat, pentru că așa am fost toată viața.

• Ați început ridicarea unității de la zero acum cinci ani. Cum a fost?

• Când am ajuns, nu am fost demoralizat, dar mi-am dat seama că mă angajez la un lucru foarte greu. Mi s-a propus să înființez batalionul încă de când eram comandantul Batalionului 119 Cercetare de la Oradea, pentru că aveam experiență în reorganizarea de unități și cred că, între 1994 și 2003 (când s-a desființat), unitatea de la Oradea era una dintre cele mai moderne din țară.

• Ați fost unul dintre promotorii înființării unei unități de forțe speciale, o sarcină asumată, mai degrabă, decât primită, așa este?

• Sarcina am primit-o pentru că la ora respectivă aveam un batalion cu o pregătire mult apropiată de cea a forțelor speciale.

• Care este caracteristica forțelor speciale, în raport cu cercetașii?

• Simplitatea operațiilor și precizia cu care se execută acestea.

• Și din punct de vedere al oamenilor?

• Numărul de oameni este foarte mic, dar cel mai important este specializarea pe funcții. Un detașament de forțe speciale, la *Beretele Verzi* americane, pentru că acesta este tipul pe care l-am urmat și cred că am făcut bine. Este compus din 12 oameni, deși numărul poate să varieze de la o

misiune la alta. Fiecare militar este specializat pe o anumită funcție: comandant de detașament, locțiitor, specialist în operații, în informații, în distrugeră, în comunicații, în armament, medical. Fiecare are câte un ajutor, aproape la fel de calificat, și, bineînțeles, toți sunt luptători. Acest detașament nu este doar o unitate luptătoare, ci și un adevărat stat major, care, atunci când primește o misiune, și-o planifică singur, și asta este diferit față de orice altă trupă. Misiunea se primește de la un nivel foarte înalt, o știe doar detașamentul, și ducerea la îndeplinire rămâne la latitudinea sa, acesta fiind răspunzător de succesul sau insuccesul misiunii, și de aceea responsabilitatea este foarte mare.

• Unde ne situăm în raport cu *Beretele Verzi* americane, pentru că tot i-ați luat ca model?

• Fără lipsă de modestie, pot să spun că suntem la nivelul lor, dar așa vrea, totuși, să nuanțăm puțin. Spun că suntem la nivelul lor, pentru că acționăm împreună în teatrele de operații și, armata SUA, prin Biroul de Cooperare Militară ODC, a fost implicată în organizarea acestui batalion și în continuare este implicată în pregătirea noastră și în dotare. Aprecierile primite de la comandamentele din teatre sunt elogiase.

• Un militar român poate să se integreze într-un detașament american de *Berete Verzi*? Specialistul medical, spre exemplu?

• Fără nicio problemă. Deși noi încă nu avem, în armată pregătire de paramedic, care, în mod normal, poate să efectueze orice intervenție medicală de urgență, avem oameni la cursuri de specialitate în SUA. Oricum, ar trebui formulate cerințele pentru astfel de specialiști și pregătirea lor s-ar putea face, fără probleme, în instituțiile de

învățământ medico-militare de la noi. Noi am încercat o cooperare cu SMURD, pe plan local. Răspunsul a fost favorabil și ne pregătim specialiștii la ei, atât prin cursuri, cât și prin participare la intervenții, pe bază de voluntariat. Și acolo dau de tot felul de cazuri care necesită primul ajutor.

• În cât timp se formează un luptător de forțe speciale?

• Cred că, dacă spun doi ani, greșesc, pentru că aceasta este doar perioada inițială de pregătire. Dar, oricum, după doi ani, se poate participa la misiuni, însă cu cât crește gradul de complexitate a misiunii, cu atât este necesară o pregătire suplimentară, experiență, care se obține doar în teatrele de operații.

• Acum aveți specialiști în unitate, dar la început cum a fost?

• La început, a fost greu. Fiecare am avut în minte ceea ce am văzut la televizor, pe internet, în reviste, pregătire teoretică de forțe speciale. Acesta a fost începutul. De acolo, cu o echipă de 25 de oameni, am început să studiem, să căutăm oameni – și acest aspect a fost cel mai important. În general, am încercat să-i luăm pe cei care veneau de la unități cu profil apropiat – și în acest timp am început să ne facem instrucțiuni, regulamente, nu singuri, ci cu Biroul de Operații Speciale de la SMG, care a fost creat în paralel cu noi. Apoi, am început demersurile pentru dotare, pentru găsirea fondurilor și așa mai departe.

• Ați avut mână liberă la organizarea batalionului?

• Aproape. Nu în totalitate, pentru că ne supunem aceluiași reguli ca toată lumea.

• Dar ați fost împiedicat vreodată să vă faceți treaba?

• Poate că da, dar, din fericire, cam la o jumătate de an de la înființare, a fost emis un ordin al ministrului pentru selecția în unitățile de forțe speciale, practic pentru selecția în această unitate. Fiind cu toții la început, și noi și structurile superioare, este normal să fi fost și stângăcii. Nu am avut un precedent și de aceea noi am fost cei care au fixat modelul. Locotenent-colonelul Ira Quinn, șeful Biroului de Cooperare Militară din Ambasada SUA, este cel care a promovat ideea înființării unei unități de forțe speciale în cadrul Armatei României și a primit un răspuns favorabil de la conducerea de atunci a ministerului. Am avut susținerea lui de la început cu privire la dotarea materială și la cursurile de pregătire de specialitate din SUA.

• La cât timp de la înființarea batalionului ați avut primii oameni în misiuni?

• La nici trei ani de la înființare, și au făcut față cu succes la toate categoriile de misiuni. Asta nu o

spun eu, ci comandantul structurii de specialitate din teatrul de operații, unde au acționat pentru prima dată. Și luptătorii nu fac complimente gratuite. De regulă, când am lucrat cu militari străini – și chiar săptămâna aceasta au plecat câțiva militari americani împreună cu care ne-am antrenat – le-am spus de la început să treacă peste nevoia, dictată de ospitalitatea noastră, de a ne lăuda gratuit și că ceea ce vrem este să spună lucrurilor pe nume. Nu ne folosește la nimic să ne spună că oamenii noștri sunt mai buni decât în realitate, ci, din contră, vrem să știm care sunt deficiențele și stângăciile, pentru că o să mergem împreună în luptă și trebuie să știm pe ce ne bazăm.

• Și care au fost problemele remarcate?

• Au fost câteva, dar nivelul nostru de pregătire este adecvat și nu avem niciun motiv să ne simțim inferiori lor. Dacă suferim de ceva, atunci asta se întâmplă la înzestrare, deși nu trebuie să se înțeleagă că am fi o structură dotată rudimentar, față de, să zicem, forțele speciale americane. Suntem înzestrați cu tehnică de vârf, dar este insuficientă. De exemplu, muniția pentru pregătire este limitată, aceeași ca și la celelalte trupe, ori cantitatea este insuficientă pentru pregătirea unui trăgător de elită.

• Cum v-ați simțit, având în subordine trupe speciale?

• Unic, pentru că nu mai există o funcție similară în Armata României și, în plus, am condus o unitate de forțe speciale.

• Ce dezamăgiri aveți la final de carieră?

• Niciuna. Am făcut tot ce mi-am propus, dar cred că este important ce-ți propui și să-ți stabilești obiectivele rezonabil. Dacă ești realist în ceea ce faci, este mai productiv, fără ca asta să însemne că stai la limita inferioară. Așadar, pot spune că nu sunt dezamăgit. Puteam să mai rămân, pentru că mai aveam doi ani și jumătate până la limită, dar este o regulă, pe care am vrut să o respect: la fiecare patru ani de activitate, oamenii trebuie înlocuiți din funcție și nominalizați pe o alta. Așa că, atunci când am făcut patru ani, am raportat că sunt pregătit să mă retrag. Faptul că s-a decis să stau cinci, este o altă problemă.

• Luptătorii de forțe speciale au o limită de vârstă?

• Nu. Am văzut la americani luptător de forțe speciale în vârstă de cincizeci de ani și nu pe poziția de comandant, ci de luptător. Și dacă fizicul te ajută, psihic clar ești mai călit și mai bine pregătit pentru misiuni, după atâția ani de activitate.

• Aveți un mesaj de transmis acum, la final de carieră?

• Toate gândurile bune pentru cei care rămân.

